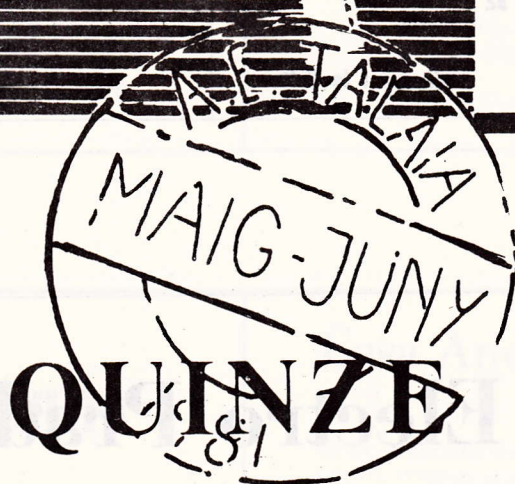

QUINZE
ANIVERSARI
AMICS DE LA
SARDANA

CAMISERIA

CALSERRA

Carrer dels Caputxins, 28

Tel. 893 27 92

Vilanova i la Geltrú

**CERÀMICA - VIDRE - JOCS DIDÀCTICS
MAQUETES PLÀSTIC I FUSTA
TRENS ELÈCTRICS I AEROMODELISME**

garbi

**C/ RECREO, 40
VILANOVA I LA GELTRÚ
(Barcelona)**

Electro Prades

**RADIO - TV
ELECTRODOMESTICS**

**Distribuïdor :
MAQUINES DE COSIR «ALFA»**

Comerç, 2 - Tel. 8932545 - Vilanova i la Geltrú

de l'A. E. TALAIA

Maig - Juny / 81

C. Comerç, 4
Tel. 893 12 57

SIGUEU EL QUE SOU

Estem celebrant el quinze aniversari de la creació d'Amics de la Sardana. En aquells temps, el 1966, a Vilanova, en el camp cultural, es respirava un ambient de buidor. Res sobre el tauler de la vida. Silenci. Millor, callament. No és el mateix. Feia també una quinzena d'anys que havia desaparegut la Secció Folklòrica, que l'any 1944 havia nascut, com a primer respir, després del desastre.

Després, doncs, d'haver tocat fons, llargament, cadascú a casa seva, com a cansats, com a impotents, davant el lamentable espectacle que oferia la vida vilanovina, un petit, petitíssim, grup es llançà a refer l'escalf sardanista a partir de les cendres. Furgant pel braser ens vam adonar que encara hi havia una mica de caliu. Va costar molt. Les brases estaven com adormides. Alguns dels joves que s'havien anat fent grans enyoraven alguna cosa de vital, que els donés ànim, que els renovés. Enyoraven la sardana i tot allò que ella comporta. Durant una bona colla d'anys des de la desaparició de l'esmentada Secció Folklòrica, a Vilanova es ballaven sardanes, les audicions de compromís, per la Festa Major, i algunes, escadusseres, a l'hivern, per Sant Antoni, i a la primavera, per Sant Isidre. Pareu de comptar. Era un desert. Era la desesma.

Va costar Déu i ajut anar refent el petit edifici. Costa més de tornar a posar la salut en marxa que no pas de perdre-la. Eren pocs. La fe era escassa. Es clar, els xicots s'havien casat. Tenien altres preocupacions. Es clar, l'ambició de fer-se una posició era puixant. Al·lo d'abans era cosa passatgera. Es clar, ja es comprèn que les afeccions de joventut no poden durar. Ara hi ha-

via objectius més alts. I les noies? Oh, les noies, encara més. Perquè elles, pobretes, ves, no estan fetes per a això. Es clar, elles, en el fons, només es posen en això de la sardana perquè s'ho passen tan bé. Es clar, elles, ni els entra que puguin ésser capdavanteres en res que sigui vital, que puguin continuar aportant els grans valors que amaga la seva feminitat. Ja s'hi troben bé essent objectes de luxe, o de porcellana barata, l'única missió de les quals és la llar, en els millors dels casos.

Per a ells i elles és inconcebible la militància al servei del seu poble, ajudant a posar pals per tal que hom pugui varar la barca, que vol dir promovent l'eixida de nous valors humans cap a la possessió integral de la vida, fent un humanisme, un catalanisme, entre les fornades d'infants que van apareixent constantment en l'escenari.

Uns i altres s'han pres el sardanisme com un entreteniment, com si fos una obsessió de discoteca que ja es remunta en temps més llunyans. Catalunya, en canvi, necessita joves i noies, homes i dones, que siguin conscients d'aportar a la comunitat catalana els seus dons. Un país és fruit de l'acció de cada dia. Quan la sardana, com l'excursió, el teatre, l'art, no deixa res més que un regust de cosa acomplerta per a passar l'estona, és senyal que aquests valors humans estan en decrepitud. No són res més que defecacions diarreiques producte de ventrellades d'estiu.

Per això, aquest quinze aniversari ha de servir per a alimentar les voluntats de tots aquells i aquelles que hi volen ésser perquè són, perquè tenen ganes d'ésser més, de fer-se millors, perquè són conscients que han de fer l'aportació al seu poble d'una manera continuada, com ho fan els germans grans, quan veuen la rastellera de germans petits abandonats que no saben fer les coses, i es posen a llur servei, com un deure, com la feina més joiosa, perquè només fent-ho així esdevenen rics d'humanitat.

Aquesta és la lliçó que uns i altres dels joves d'ara han de treure d'aquesta commemoració. Que no ha d'ésser res més que parar-se uns moments, vestir-se de festa, recordant les hores que ja són llunyanes, amb totes les coses bones i dolentes que s'han fet des d'Amics de la Sardana, per a tornar-se a embrutar les mans, encofurnats en la roba vella de la feina.

NOTICIARI

EXPOSICIÓ

Amb motiu del XVe Aniversari d'Amics de la Sardana tingué lloc al nostre local social dels dies 12 al 26 de juny, una exposició sobre la història del sardanisme vilanoví, amb col·laboració amb la Secció de Cultura de l'A.E.T. i la qual fou possible gràcies a l'estimable aportació de l'arxiu d'Amics de la Sardana, Colla Sardanista Blau-Grana, Colla Sardanista Retorn, Colla Sardanista Volerany, Arxiu Escofet, Foment Vilanoví, Salvador Butí, Jaume Dalla, Joan Fenollosa, Josep Font, Xavier Garcia, Angel Olivé, Manuel Prats, Antoni Roig, Manuel Serra, Antoni Sagarra i Joan Virella.

Agraïm les donacions de Joan Fenollosa i Joan Virella pel nostre arxiu.

Esperem haver contribuït amb aquesta exposició a la història cultural vilanovina dels darrers temps.

PROGRAMA RADIOFONIC "JUNTES LES MANS"

La nostra entitat porta a terme des de ja fa vuit setmanes, un programa radiofonic de divulgació sardanista que amb el nom de "Juntos les Mans", preten informar a Vilanova i comarques veïnes de les activitats que es desenvolupen arreu de Catalunya i particularment de les més properes, i a la vegada donar a conèixer els aspectes principals de la sardana com són: Instruments de la cobla, compositors, cobles, instrumentistes, etc.

El programa s'emet per Radio Penedes tots els dijous a partir d'un quart de set de la tarda, i té una durada de mitja hora.

Si algú té alguna informació pel programa ens ho pot comunicar tots els dimarts de 9 a 10 del vespre al nostre estatge social. tel 893 12 57

NAIX MENT

La llar dels nostres amics i companys de junta, Jaume Dalla i Anna Raya, s'ha vist alegrada amb la vinguda del seu segon fill, una nena, que porta el nom de Núria.

Per molts anys.

Missatge al Sardanisme Vilanovi

Un cert sector dels estudiosos i puristes del folklore català ha considerat sovint la sardana com la culpable del retrocés i posterior desaparició de moltes de les danses i instruments musicals d'antany. I és que en el temps de l'estructuració de la sardana llarga que s'esdevingué a mitjans de segle passat coexistien moltes danses d'arreu del país, provinents dels segles anteriors, com la mateixa sardana curta, la més notable de les quals fou possiblement el contrapas.

Durant la segona meitat del segle XIX a les comarques gironines, que és el marc on es produí aquest procés, els més vells veieren com s'anava implantant la nova sardana llarga junt amb altres ballables moderns, i que altres danses com l'esmentada anaven desapareixent. El mateix passava amb els instruments. Els rústecs Tenor i Gralla es perfeccionaren notablement, convertint-se en les modernes Tenora i Tible. Al flabiol s'hi posaren claus per fer semitons, perdent-se la mena dels primitius, i desapareix l'ancestral cornamusa o sac de gemecs, desaparició aquesta que en entrar a aquest segle sera total, tant és així que fins ens sembla estrany que aquest hagi pogut estar un instrument català.

I és que el moment sardanista ana agafant tant d'inercia que captiva a uns i altres i feu perdre l'interés o deixa en un segon rengle altres exercicis folklorics, com és ara el món de la gralla. I potser havia de ser així, perquè amics, el que ha passat amb la sardana ha estat molt seriós, i jo m'atreveixo a qualificar com un cas únic a tot Europa. Si no, fixeu-vos com una dansa que en la moderna estructura neix al redós d'unes poques comarques, en tan sols cinquanta anys passa a ser la dansa nacional de tot un poble, i una agrupació musical primitiva que era la cobla de tres quartans en el mateix període de temps es converteix en la moderna cobla d'onze músics, amb possibilitats interpretatives il·limitades. I tot això ha estat possible, crec jo, perquè s'esdevingué en un període que fou reexit en tots els altres camps de la cultura i la vida de la comunitat catalana; em refereixo a la Renaixença, i els moviments artístics que la seguiren, el modernisme i el noucentisme.

El sardanisme nasqué però, a la Catalunya Vella, lluny d'aquesta contrada nostra que és Vilanova, enclavada en la bella

Costa de Ponent. Com podia aquesta comarca nostra que és terra de Moixigangues i Castells, de balls de Gitanes i Cercolets, fer la seva aportació a aquest món de la sardana?

Doncs, bé, el destí volgué que a Vilanova hi vingués a viure en la seva adolescència l'home que havia de tenir la incidència més notable en la composició de la música per a cobla de sardanes. Sabeu que us parlo de Juli Garreta, al qual el seu pare envia a Vilanova on hi havia residit i la família hi tenia parents, per a aprendre l'ofici de rellotger en un establiment de la Plaça de Sant Pere. I és a la nostra vila on completa en aquests anys la seva formació musical, de la ma dels mestres Antoni Urgellés i Magí Sans, un dels músics vilanovins de més valua en la passada centúria. I tant és així que Garreta s'incorpora com primer violí a l'orquestrina del mestre Urgellés, a l'edat de 15 anys, és a dir el 1890.

Aquesta formació adquirida entre els nostres millors músics, seria decisiva en aquest home que havia de revolucionar el món de la sardana? No ho sé. Però al marge d'això, al cap de molt poc temps d'haver abandonat Garreta la nostra vila, hi neixia un altre músic que anys a venir també passaria com un dels grans en la composició i la puixança de la sardana. És Eduard Toldrà, el músic noucentista que farà algunes de les millors sardanes de concert, i del que ja és prou sabuda la seva brillant trajectòria.

Però l'aportació no fou solament de grans músics, sinó

també en altres nivells, i recordo ara el mestre Josep Segarra i Robert, que compongué més de mig centenar de sardanes, i també aquests músics populars que compartien l'ofici quotidiana amb el de la música, apresada amb sacrifici a l'Ateneu. A principis dels anys vint, quan la sardana començava a bullir arreu, a Vilanova es formaren dues cobles: la Cobla Vilanova, que nasqué al redós del Centre Català, i Els Atletes, que eren els músics del Coro. Sortosament avui encara hem pogut parlar amb alguns dels membres supervivents d'aquestes formacions.

Ja més cap aquí, als anys quaranta, una nova cobla es forma a la nostra vila, la Cobla La Principal del Penedès, que es dedica al conreu de la sardana durant una desena d'anys. Caldria que algun dia estudiem amb més detall, si és que no ho ha fet ningú les vicissituds d'aquestes formacions.

I després de tot això ja veniu vosaltres, aquestes associacions sardanistes, que en els darrers anys heu fet tant per la perpetuació de la dansa, i que heu fet que Vilanova, almenys pel que a vosaltres correspon, pugui anar amb la cara ben alta en aquest aspecte.

I vull acabar tornant al principi de la meua locució. Pot semblar pel que he dit que el món de la sardana sigui un món feliç i ben arreglat, i sabeu que no és així, que hi ha dificultats de tota mena, i fins i tot que patim una crisi de creadors, i potser caldria esperar una altra generació de Garretas i Toldras, que és possible que ja hagi nascut. Mentres tant caldria que continuem exercint aquesta practica d'alta civilitat que és la dansa de la sardana, sense oblidar altres exercicis folklòrics que també i tant bé ens identifiquen.

Per molts anys.

XAVIER ORRIOLS

LA COLLA RETORN JA TE DOS ANYS

Començava el nostre Aniversari traslladant-nos a Valls per anar a cercar al mestre Sanahuja i la seva muller, per tal de que ens acompanyessin en els actes programats. El mestre i la seva muller ens dispensaren la millor acollida imaginable oferint-nos la seva llar i permetent-nos conèixer més al mestre i la seva obra al mostrar-nos el lloc on hi guarda tot el treball per ell realitzat al llarg de la seva vida, no teníem prou ulls per copsar tot el que estava al nostre abast, les parets de la saleta estaven plenes de premis i diplomes concedits al mestre; Premi Granados 1948, Xiquet de Valls Honorífic en categoria d'Or, Fill adoptiu d'Andorra, Soci d'Honor de la Casa Catalana de les Illes Canàries entre altres. Dels seus records personals ens criden l'atenció documents de gran valor amb lletres adreçades a ell del mestre Pau Casals i de la seva esposa Marta, així com també de l'Abat de Montserrat Cassia Just i Riba.

L'obra del mestre és inmensa, música simfònica, operetes, sòlits i en arribar a la música de cobla, més d'un centenar de composicions completen el seu treball.

Ja a Vilanova, juntament amb nosaltres gaudiren dels actes del nostre segon aniversari, d'entre els que cal destacar l'emotiu moment en que les cobles Mediterrània i Tarrega, interpretaren conjuntament la sardana "Retorn" que el mestre Sanahuja ens va dedicar. També va complaure molt, la interpretació de la sardana de J. Serra "La Jugatona" a càrrec de la cobla Mediterrània i de la que el seu flabiolaire Bernat Castillejo en feu una extraordinària creació.

Entre els que varen acompanyar-nos en la nostra festa, cal destacar la presència del qui fou un dels fundadors i primer President-ara fa quaranta anys- de la ja desapareguda Secció Folklorica, en Josep M. Baig i Aribau acompanyat de la seva família, que procedents de Veneçuela es trobaven entre nosaltres amb motiu de voler celebrar les seves noces d'Or de Casats a Vilanova, i a qui desitgem llargs anys de vida i les millors ventures i felicitats.

Acabarem la nostra diada amb un Dinar de Germanor, estrenyent llaços d'amistat, ja que el mestre Sanahuja ens digué que ja es consideren una parella més de la nostra colla.

DIADA UNIVERSAL DE LA SARDANA

El passat dia 26 d'abril, amb motiu de la Diada Universal de la Sardana, tingué lloc la proclamació de la Pubilla de la Sardana de Vilanova, distinció que recaigué en la senyoreta Carme Rabat i Guillamon i com a acompanyants Montserrat Figuerola i Garcia i Montserrat Loras i Moreno. L'acte fou presentat pel president de la nostra entitat el qual recorda que aquest se celebrava el nostre quinze aniversari. El parlament de la Diada fou pronunciat per Xavier Orriols, el text del qual reproduïm íntegrament en les pàgines d'aquest butlletí.

Després de la imposició de les bandes a les Pubilles pel batlle de la ciutat Jaume Casanovas, els diversos grups sardanistes obsequiaren a les Pubilles i als assistents foren convidats amb còca i vi.

L'audició de cloenda va ser patrocinada per la Comissió de Recerca i Promoció de la Cultura Popular i anà a carrec de la cobla "Sensació" del Vendrell.

Les Pubilles, el dia de la seva proclamació

* * *

Impressió en offset - Tallers Carles Pujades

President: Salvador Butí Secretària: M.C. Barceló

LAMPISTERIA

Saladié

Làmpares i aparells
d'iluminació

Instal·lacions d'aigua, gas
i electricitat

Reparacions

Rètols lluminosos

Aigua, 11 · Tel. 893 09 68

Vilanova i la Geltrú

Galeries Rambles

M. ANGRILL i PUIG

Mobles i Decoració

Rambla, 5
Tel. 893 03 99

prisma
galeria d'art

FEINERS i FESTIUS
OBERT DE 7 A 9
TARDA

Santa Madrona, 37
Tel. 893 55 71
Vilanova i la Geltrú

Casa Andreu

Gran assortit de discs
i tota mena d'articles
musicals.

C/. Sant Sebastià, 24
Telèfon 893 07 70

Estanteries, mobiliari
d'oficina
i auxiliars a la

Plaça de la Vila, 1
Telèfon 893 15 88

mirim

articles de pell i skai

Li ofereix la nova secció
de calçat femení

Coputxins, 11 Tef. 893 21 45
Vilanova i la Geltrú

BYRME

Aiguà, 4 - Tel. 8930011

**BOBINATGE I REPARACIÓ
DE MOTORS ELÈCTRICS**

Recanvis d'origen de les més conegudes marques

JATA - TAURUS - MOULINEX - SOLAC, etc.

Servei oficial de

Braun - Tornado - Moulinex - Kendal